

Procedencia: ignorada

L'HOSTOLENCH

REVISTA MÍNIMA
D' HISTORIA, LITERATURA Y FOLK-LORE

Pro aris et focis.

ANY I

SANT FELIU DE PALLEROLS, DESEMBRE DE 1899

NÚM. 3

LOT

BIBLIOGRAFÍA CASOLANA. Nº 1073

GRASE *que se era*, una hermosa tarde del Roser de tot lo Mon. Estavam à L' Ombert *de sobremesa*, que diuhen els presumits, y, tot prenent café, la conversa girà *sobre* certes rancietats d' un armari vell. En lo qual armari, que, gracies à l' amabilitat dels bons senyors, vaig escudrinyar menut. per menut, hi havia alguna cosa digna d' ésser espolçada. *Es clar* que no' m refereixo à unes boles de plom pera exercicis gymnàstichs, ni à un quadret de Sant Francisco Xavier, pintat sobre vidre; qual fragilitat degué ressentirse de la gabatxada (1), atesos el seu aspecte y l' ausencia d' un tros no petit. No aludeixo tampoch à una pila de llibrés majors d' edat, v. gr. les *Ordinacions del General de Catalunya*, les *Synodales Gerundenses*, y varies obres de moral, de liturgia y devoció, en llatí, en castellà, en italià y alguna

(1) Un vidre patriota ?!

en la nostra llengua, barrejades ab estampes d' *illo tempore*, entre altres una vista del port de Barcelona, al anarhi Ferràn VII ab sa esposa donya Maria-Josepha-Amalia.

Com à testimoni de que 'ls passats de L'Ombert, seguint la corrent general, cultivaren la doble afició al italià y als llibres de cavalleries, queda en l' armari susdit la *Sesta* (y última) *parte di Sferamundi*, magnífich exemplar qu' excità mon apetit de bibliòfil. Forma un gros volum en 8.^u major, de 477 folis, estampat en preciosa y clara bastarda espanyola, ab orthografia toscana antiquada. Està ben cosit, però no té portada ni cobertes. Comença al foli segon, y li manca un bocí inferior del derrer. El llibre no acaba ab aquest, però lo que hi falta es poca cosa.

Tot remenant, van sortir d' un recó de lleixa unes *Horæ diurnæ*, que ab tot y ésser una bonica edició veneciana (1) interessa més per un *Ad Vsum Ioanis Collell*, que si acredita à son autor de regular caligraph, l' acusa també de pervers gramàtich.

Avans que jo, un amich havia desempolçat un parell de tomos d' apuntes de filosofia, de lo més escolàstich que pugan imaginar. Allà veurian lletra apretada, ratlles unides, dibuixos à la ploma... y silogismes à desdir. Son (els llibres, no 'ls silogismes) contemporanis de la guerra de Successió com se nota al primer colp d' ull, encare que no hi abundessen tant les dates y les firmes del propietari.

Parent d' aquest, era l' autor d' un treball igualment escolàstich, però més breu y seriós, que vaig desarreconar de sota un tractat de jurisprudencia, groixut com un missal è indigest com el *Digest*, que 'm sembla lo més de mal pahir que s' ha inventat.

Consisteix el treball de referencia en un fascicle en 4^t regular de 26 pàgines numerades + 6 sense numeració,

(1) *MDCCLXIII.—Ex Typographia Balleoniana.*

portada inclusive, + les cobertes + un full en blanc de guarda final. El títol, que m'estalvia un discursset, diu aixís:

THESES DELECTAE | EX UNIVERSA | PHILOSOPHIA. |
EAS DEFENDEBAT | D. NARCISSUS COROMINA, ET
OMBERT | CONGREGATIONIS PARTHENICAE MERI-
TISS. SODALIS. | PATRONO | P. MICHAELE GENE-
RES | E SOC. IESU PHIL. PROF. ET S. THEOL. DOC-
TORE.

*Certamini locum dabit D. Martini ejusdem S. I. |
Templum die XXIX Aprilis año CI^o D^o CCLXVI |
hora III pomeridiana : in gratiam vero | studen-
tium die [28°] hora VIII | matutina.*

GERUNDAE: Typis Antonii Oliva.

Les ratlles que cercan el 28°, representan un paperet, que subsana un erro tipogràfic (?) Vaig aixecarlo lleugerament pera veure millor l'equivocació corregida, qu'era un XIX, ab xifres romanes. La rahó de no emprarles en el paperet s'alcança observant que'l XXVIII hauria ocupat més espay del que hi havia disponible.

Derrera de la portada ve la dedicatoria al comte de Solterra. Es, com de l'època, sumament llarga (quatre planes de lletra menuda) y pomposa, y va precedida d'una endreça del thenor següent:

*Perillustri | Domino | D. Narcisso | de Carriera,
Cruilles, | et Gurb, Comiti de Solterra, Domino
Arbu- | siensi, S. Hilarii Çacalmensis, Monsoli-
vensi | Juanetensi, S. Martini Liosensi, Serda-
nensi | S. Margaritae, Castri de Gurb, Hespinel-
vensi, | S. Saturnini, Vulpellachensi, & public.
Reg | Gerund. Curiae tabularum. CAET. CAET.*

Un dato curiós: les cedilles de *Çarriera* y *Çacalmensis* son de ploma.

Segueix l'escut dels Solterras, ab corona ducal; y á continuació la dedicatoria esmentada, que s'acaba aixís:

Perillustris Domine Amplitudinis tuæ devinctissimus | cliens | D. Narcissus Coromina, & Ombert

Del autor, avuy per avuy, no 'n podria contar gran cosa; però, *en cambi*, com aquell qui suma quantitats heterogènies, vull dâlshi una noticia que no té cap relació ab lo expressat, si no es la de concomitancia del *nostre* armari ab un llit, ja d'anys, que té una capsalera de tons clars, ab un Sagrat Cor de María. Lo notable d'aquesta pintura no es, precisament, la seva correcció, sino 'l caràcter, per dirho aixís, *anatòmich* de son dibuix, qu'imita 'l systema vascular ab cert cuydado. L'espasa, en lloch d'atravessà 'l cor violentment, com se sol veure, està ficada dintre una vena que sobrix al costat de l'obertura que sosté 'l liri del cim.

Y si trovan fora del cas la conclusió, 'ls diré qu'à mi 'm ve de perles, perque ting l'impresor á la porta y 'l dinar à taula que m'està esperant.

JOSEPH M.ª GARGANTA.

LAS ANCIAS.

SEGUENT el plan (ja començat en el número anterior) de donar à coneixe tot lo que s'ha escrit sobre la vall d'Hostoles, copiem à continuació l'article dedicat à Las Ancías; inclòs en el *Diccionari històrich-geogràfich* titulat: *Colecció de Monografias de Catalunya*, anotadas per Joséph Reig y Vilardell, ab un prefaci del eminent historiador Joseph Coroleu, C. de la R. Academia de la Historia.—Edició ilustrada.—Barcelona.—Estampa de Ramon Molinas, carrer de las Corts, n.ºs 365 á 371.—1890.—V. lletra A, volum primer, pàgina 130. (A continuació del següent, y en la meteixa plana, hi va un altre article relatiu à una aldea de 25 habitants, anomenada també Las Ansías y situada en la provincia de Lleyda, diòcessis y partit judicial de Solsona.)

«ANSÍAS.—Lloch situat en l'ajuntament de Sant Feliu de Pallarols. Provincia y diòcessis de Gerona, á 18 kilometres; partit judicial d'Olot, á 22; y audiencia territorial de Barcelona.

»*Situació.* En la plana d'una vall, confinant al N. ab lo terme de Cogolls, al S. ab lo d'Amer, al E. ab lo de Sant Aniol de Finestres y Sant Esteve de Llemana, y al O. ab lo de Las Planas.

»*Població.* 223 habitants.

»*Comunicacions.* Camí á Amer, d' ahont se troba á l hora y 30 minuts seguint en direcció al E.

»*Iglesias y monuments.* La parroquial, en la que es digne de mencionarse la imatge y fábrica de la iglesia, que son antiquíssimas, afirmant la tradició que 'l temple fou edificat en temps de Carlomagne.»

ALTITUTS.

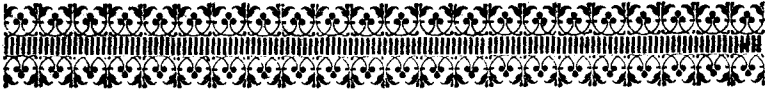
ALTITUTS de diferents llocs de la vall d'Hostoles, publicades per N' Arthur Osona, en la taula B de la seva *Guía itineraria de las serras de Collsacabra y de la Magdalena...*—Barcelona.—Primera edició, 1888, planes 132—135; segona, 1898, planes 147—151:

Vila de Planas (Las Planas).	340 metres
Vila de Sant Felú de Pallerols.	460 »
Castell de Hóstoles.	700 »
Santuari de la Salut.	900 »
Santuari de Sant Pere Sacosta.	700 »
Coll d' En Bas (1).	600 »
Coll de Condreu.	900 »
Turó del Puig dels Moros y Puig Clará. . . .	1070 »

Convé no separar d'aqueixa llista la següent nota:

«2.ª Totas las altituts que van indicadas en aquesta obra, sols las dono com punt de comparació pera poder apreciar los alts y baixos del camí, puig no son més que aproximadas, havent sigut presas ab aneroïdes de butxaca.» Primera edició, plana 127; segona, plana 343.

(1) L' altitut de Coll de Bas no figura en la primeraa edició.

INDEX
DEL
ANY PRIMER.

	<u>Planes</u>
PROGRAMA, per don Joseph M. ^a Garganta.	5
NOVEMBRE, per don Joseph M. ^a Garganta.	13
UNA CARTA DE N' ALEXANDRE DE CARTELLÁ AL CRO- NISTA PUJADES.	14
BIBLIOGRAFÍA CASOLANA, per don Joseph M. ^a Gar- ganta.	21
LAS ANCIAS.	25
ALTITUTS.	27
INDEX DEL ANY PRIMER.	28

